

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

PaedDr. Jana Humeníková

HÁDANKY

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: PaedDr. Jana Humeníková
Kontakt na autora UZ: Základná škola Sačurov,
Školská 389, Sačurov
janah66@gmail.com

Názov: **Hádanky**

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Mariana Bančanská

ISBN 978-80-565-0576-2

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Plán záujmového krúžku Čítam, čítaš, čítame

Pracovný list – Hádanka Hríb

Pracovný list – Hádanka Cibuľa

Pracovný list – Hádanka Dúha

Pracovný list – Hádanka Slnko

Pracovný list – Hádanka Mráz

Pracovný list – Hádanka Mesiac

Pracovný list – Hádanka Vietor

Pracovný list – Hádanka Kohút

Pracovný list – Hádanka Jež

Pracovný list – Hádanka Prasiatko

Pracovný list – Hádanka Slon

Pracovný list – Hádanka Sliepka

Pracovný list – Hádanka Včela

Pracovný list – Hádanka Sova

Pracovný list – Hádanka Rieka

Pracovný list – Hádanka Mravenisko

Pracovný list – Hádanka Slnčnice

Pracovný list – Hádanka Čerešne

Pracovný list – Hádanka Kniha

Pracovný list – Hádanka Snehuliak

Pracovný list – Hádanka Zajac

Pracovný list – Hádanka Žabka

Pracovný list – Hádanka Pavúk

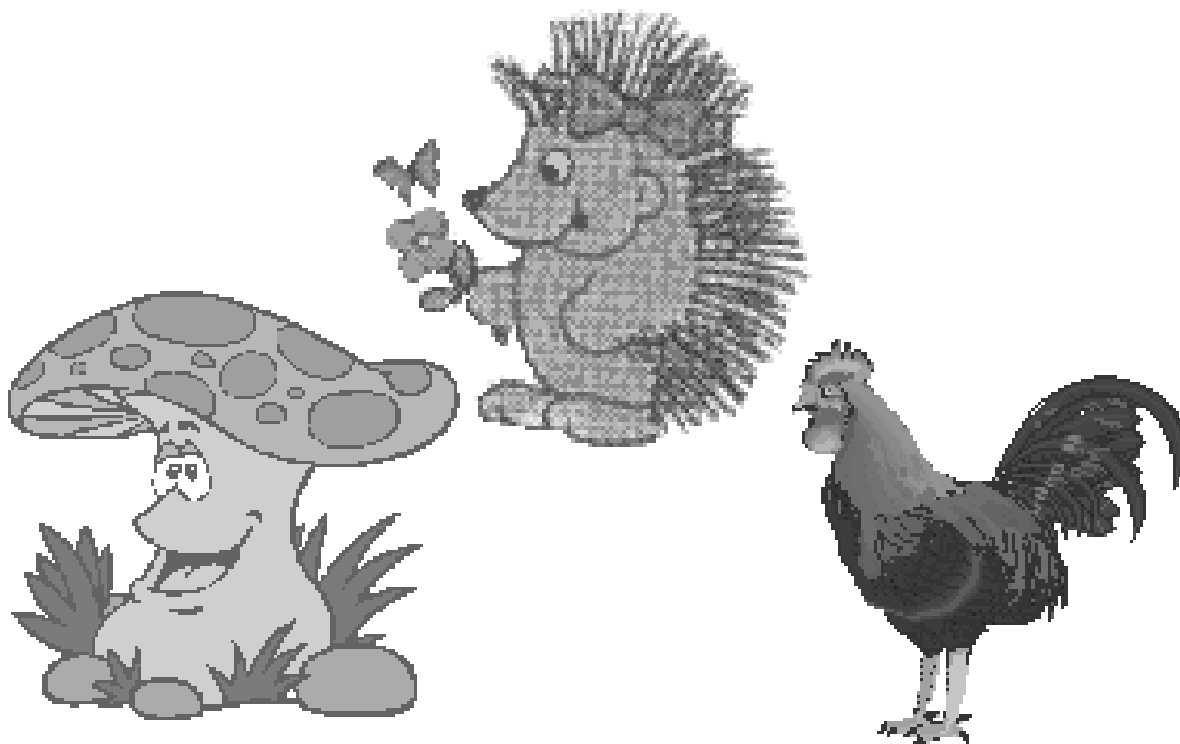
Plán práce pre činnosť v záujmovom krúžku „Čítam, čítaš, čítame“

MESIAC	Počet hodín	TÉMA
Október	2	Oboznámenie sa s plánom činnosti, návšteva školskej knižnice
	2	Ako sa robí kniha – beseda so spisovateľkou Oľgou Švedovou
	2	Moja najobľúbenejšia kniha – čítanie ukážok z obľúbených kníh
	2	Moja najobľúbenejšie kniha – čítanie ukážok z obľúbených kníh
November	2	Riekanky a rýmovačky
	2	Riekanky a rýmovačky
	2	Čítanie detských časopisov – Zornička, Slniečko, Ohník, Fifik....
	2	Komiks – čítanie komiksov
	2	Žartíky – vytvorenie jednoduchého vlastného komiksu
December	2	Z rozprávky do rozprávky – čítanie s porozumením
	2	Z rozprávky do rozprávky – práca s interaktívnymi cvičeniami
	2	<i>Z rozprávky do rozprávky – interaktívny kvíz</i>
Január	2	Príslovia – práca s interaktívnym cvičením a pracovnými listami
	2	Porekadlá – práca s interaktívnym cvičením a pracovnými listami
	2	Pranostiky – práca s interaktívnym cvičením a pracovnými listami
	2	Hádanky – práca s interaktívnou prezentáciou a pracovnými listami
Február	2	Hádanky – práca s interaktívnou prezentáciou a pracovnými listami
	2	Bájkky – čítanie bajok (Ezop, La Fontaine, L. N. Tolstoj)
	2	Čítanie a voľná reprodukcia bajok
	2	Tvorba ilustrácií k najznámejším bajkam
Marec	2	Marec – mesiac knihy – návšteva školskej knižnice
	2	Pavol Dobšinský - Slovenské ľudové rozprávky
	2	<i>Dobšinský – Slovenské ľudové rozprávky – dramatizácia</i>
Apríl	2	Živočíchy – listujeme v encyklopédiách
	2	Živočíchy – práca s náučným textom (interaktívne cvičenia a PL)
	2	Živočíchy – práca s náučným textom (interaktívne cvičenia a PL)
	2	Živočíchy – práca s náučným textom (interaktívne cvičenia a PL)
	2	Živočíchy – hľadanie zaujímavostí na internete
Máj	2	Čítanie s porozumením – práca s interaktívnym predvádzacím zošitom
	2	Čitateľská gramotnosť – interaktívne cvičenie Na nákupe
	2	Čitateľská gramotnosť – interaktívne cvičenie Reklamný leták
	2	<i>Čítam, čítaš, čítame – súťaž v čítaní a práci s textom</i>

HÁDANKY

**Sedí, sedí pán
pod daždnikom sám.
Pod stromom sa kryje,
uhádnete, čo je?**

1. Hádanku si pozorne prečítaj a zakrúžkuj obrázok, ktorý je správnu odpoveďou:

2. Prečo si zakrúžkoval práve tento obrázok?

---

3. Čo sa podobá na daždník?

---

4. Ako sa chránime pred dažďom /búrkou/ v lese?

HÁDANKY

Čo si, čo si, pani ,
myslíš, že je stále ?
Neobliekaj toľko ,
ved' je ešte teplo cez .

1. Do okienok doplň správne slová, ktoré z hádanky vypadli tak, aby sa rýmovali:

deň - milá - sukien - zima

2. Doplnenú hádanku nahlas prečítaj a vymal'uj obrázok: Čo je to?

3. Pomenuj všetky druhy zeleniny na obrázkoch v 2. úlohe:

---

4. Pokús sa sám vytvoriť jednoduchú hádanku o zelenine:

HÁDANKY

**Vyrástol na nebi farebný rebríček,
rada ho nakreslí Marienka, Janíček.**

Čo je to?

1. Správnu odpoveď na túto hádanku zlož z týchto písmen: **Ú A H D**

_____

2. Nakresli obrázok, ktorý je riešením tejto hádanky:

3. Napíš vlastné mená detí, ktoré sa v hádanke spomínajú:

_____

4. Poznáš známu ľudovú rozprávku, v ktorej vystupujú tieto deti?

_____

5. Dopíš správne názvy ľudových rozprávok:

..... **čiapočka**, ... **Ruženka**, ... **priadka**,
Ako išlo vajce na ..... , **O dvanástich** ..... ,
Tri oriešky pre ..... , **O siedmich** .....

HÁDANKY

**Veľká žltá guľa po nebi sa túla,
je tma, keď sa stratí, ráno sa však vráti.**

Čo je to?

1. Hádanku si pozorne prečítaj a zakrúžkuj obrázok, ktorý k hádanke patrí:

2. Prečo si zakrúžkoval práve tento obrázok?

---

3. Prečo je tma, keď sa táto „guľa“ stratí?

---

4. K zobrazeným slovám napíš slová s opačným významom?

tma - _____

ráno - _____

veľká - _____

stratí - _____

deň - _____

smiech - _____

stará - _____

mlčať - _____

sýty - _____

chorý - _____

dobro - _____

čistý - _____

von - _____

hore - _____

sever - _____

HÁDANKY

Kto prichádza každý rok vymaľovať náš oblok?

Najrýchlejší pán maliar, maľuje, kým príde jar.

Čo je to?

1. Dopíš správnu odpoveď: **M** _ _ **Z**

2. Ktoré ročné obdobie sa v hádanke spomína?

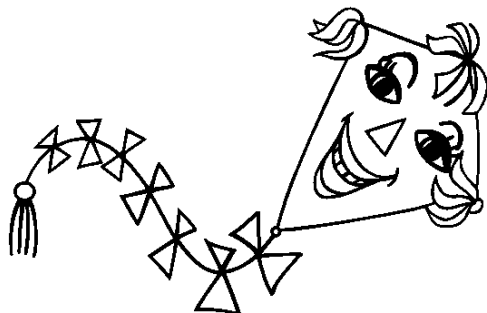
JAR - LETO - JESEŇ - ZIMA

3. Vyber si jedno ročné obdobie a charakterizuj ho:

---

4. Zakrúžkuj veci, ktoré patria k ročnému obdobiu ZIMA:

5. Celú hádanku si nahlas prečítaj a po slabikách ju vytlieskaj.

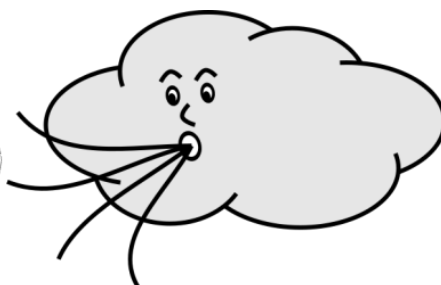
HÁDANKY

Mýlia si ma so slnkom, strácam sa však ránom.

Ono cez deň panuje, ja som noci pánom.

Čo som?

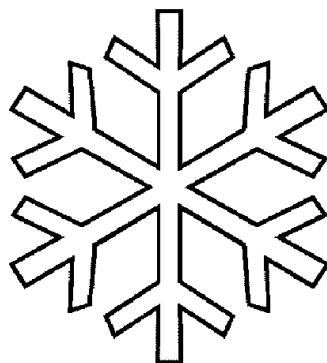
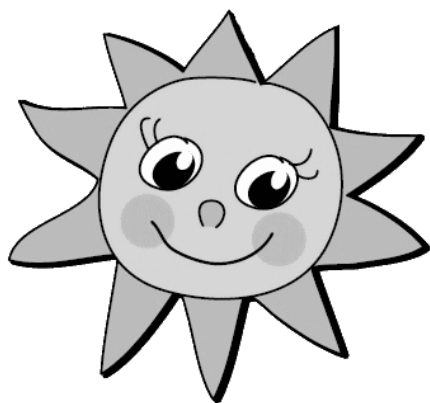
1. Zakrúžkuj obrázok, ktorý je správnym riešením hádanky. Svoj výber zdôvodni:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

2. Pomenuj všetky obrázky v 1. úlohe.

3. Prečo Mesiac v noci svieti?

_____

4. Slovo MESIAC má dva významy. Vysvetli význam tohto slova vo vetách:

Učili sme sa o **Mesiaci**.

Minulý **mesiac** som bol chorý.

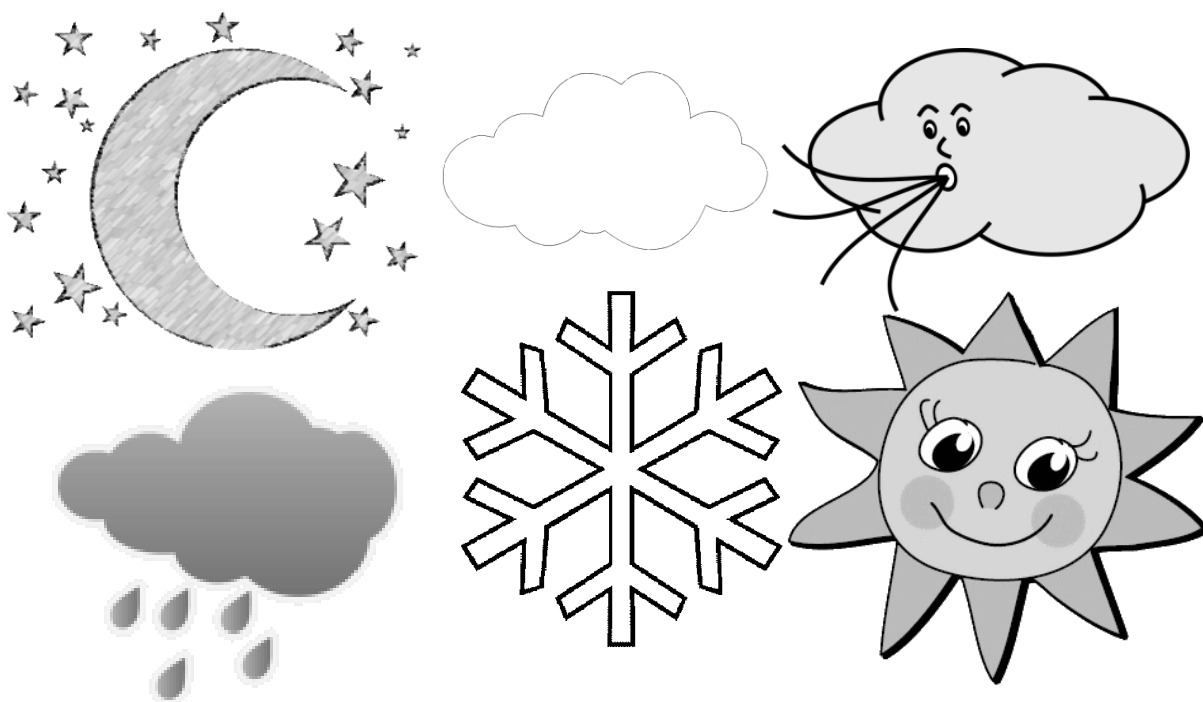
HÁDANKY

Preháňa sa po lúkach aj vlasy nám rozcuchá.

Zafičí aj na Betku: „Betka, drž si baretku!“

Čo je to?

1. Zakrúžkuj obrázok, ktorý je správnym riešením hádanky. Prečo si vybral tento obrázok?

2. Usporiadaj slová podľa sily vetra:

víchrice – vánok – vietor – vetrík – bezvetrie

---

3. Podčiarkni slovo, ktoré má podobný význam ako slovo „**rozcuchá**“?

rozletí - roztočí - rozstrapatí - rozčeše

4. Ako človek využíva silu vetra?

HÁDANKY

Snívaj si svoj sníček, kým zaznie budíček.

Nie taký čo tiká, ale kikiríka.

Čo je to?

1. Uhádneš správnu odpoveď na túto hádanku (pomôže ti skrytý obrázok)?

2. Napíš, aké zvuky vydávajú tieto zvieratká:

ZVIERA	Čo robí?	ZVIERA	Čo robí?
vrabec	čviriká	vlk	
mačka		prasiatko	
pes		kukučka	
kačka		myš	
sova		kohút	

3. Napíš, mená zvierat, ktoré vydávajú tieto zvuky:

ZVIERA	Čo robí?	ZVIERA	Čo robí?
	erdží		syčí
	mučí		mečí
	kotkodáka		bľačí
	hrkúta		sipí
	kváka		bzučí

HÁDANKY

**Je to kľbko ako z vlny,
ibaže sú v ňom aj ihly.
Pozor Ferko pichneš sa tiež!
Čože to je? Či uhádneš?**

1. Hádanku si pozorne prečítaj a zakrúžkuj obrázok, ktorý je jej riešením:

2. Krížikom označ chlapčenské vlastné meno, ktoré sa nachádza v hádanke:

Jožko

Janko

Ferko

Števkó

3. Prečítaj hádanku so svojím vlastným menom.

4. Prepíš šieste slovo z druhého verša:

HÁDANKY

**Z chlievika sa ozýva
jedno hladné zvieratko.**

Ktože by to neuhádol?

Je to ružovučké .

1. Krasopisne a bezchybne prepíš hádanku s chýbajúcim slovom:

---

2. Slová v 1. verši rozdeľ zvislou čiarou na slabiky.

3. Akú farbu má zvieratko v hádanke?

---

4. Utvor ďalšie tri prídavné mená k podstatnému menu „zvieratko“:

_____ **zvieratko,**   _____ **zvieratko,**   _____ **zvieratko**

5. Doplň správne prirovnanie:

_____ **ako prasa.**

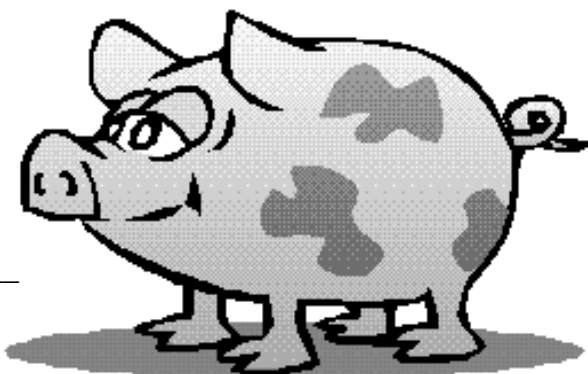
6. Prečo chováme prasiatka?

---

7. Kde žije a čím sa živí divá sviňa?

HÁDANKY

Má to veľké uši, vie však, čo sa _____. (patrí – sluší)

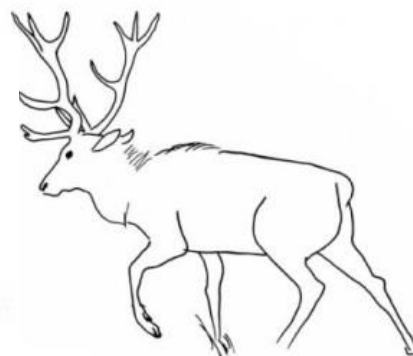
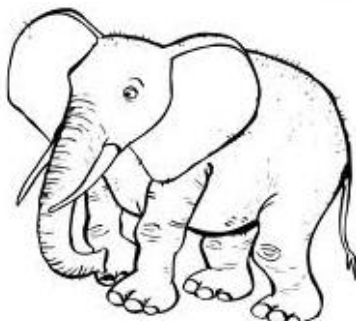
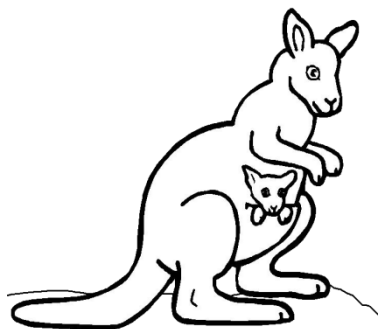
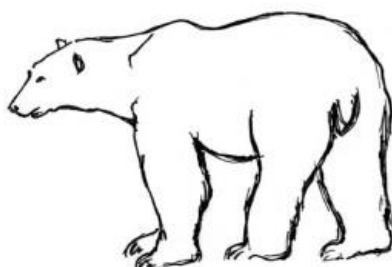
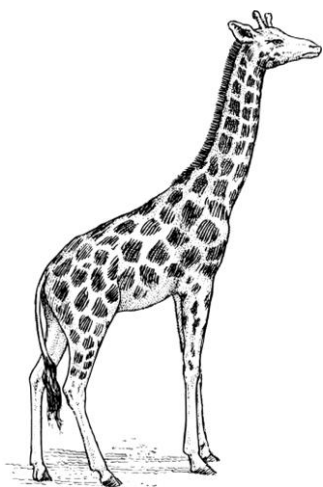
Nos má ako hadicu, ostrieka aj _____. (Alicu – Ivetu)

Pošepnem to Erike, že žije len v _____. (Európe – Afrike)

Čo je to?

Správna odpoveď: _____

1. Vyber zo zátvorky vhodné slovo a doplň ho do hádanky.
2. Celú hádanku si pozorne prečítaj a nakoniec dopíš správnu odpoveď.
3. Pomenuj všetky zvieratá na obrázkoch a prečiarkni tie, ktoré nežijú v Afrike:

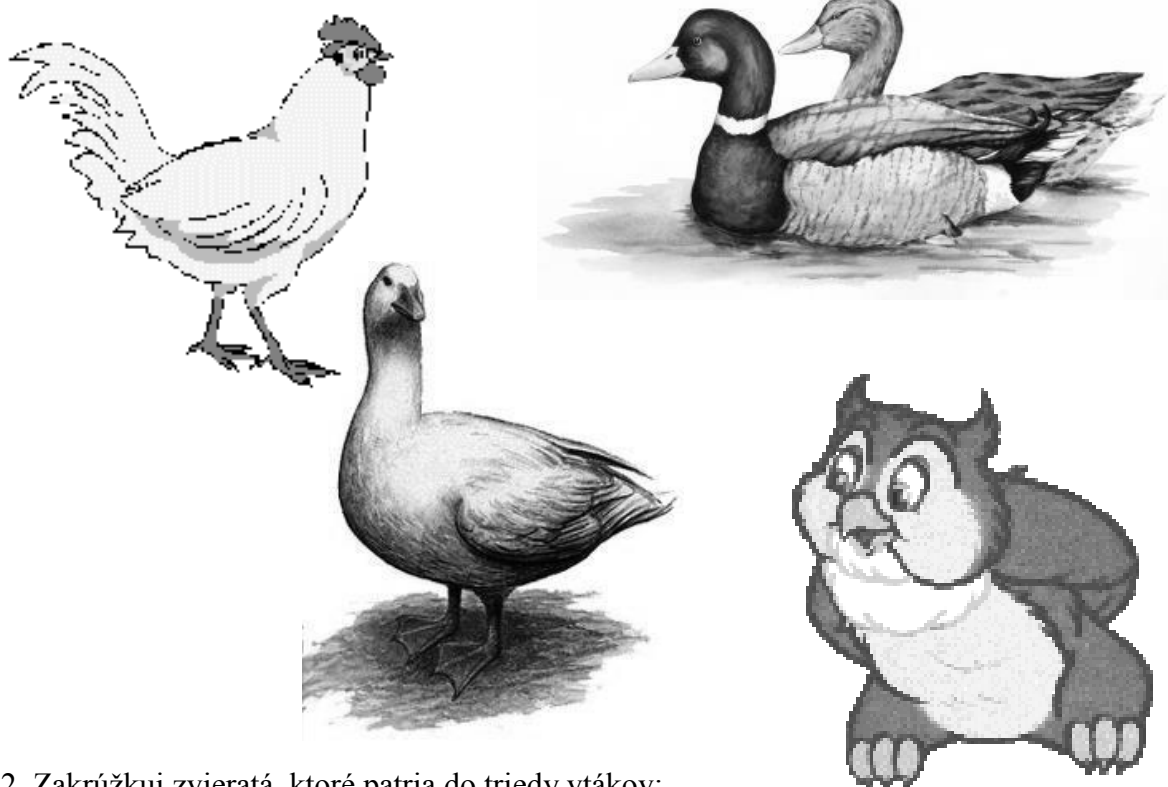
HÁDANKY

Behá, hrabe po dvore, je to známy vták.

Poznáte ho deti dobre, robí: „Kotkodák!“

Čo je to?

1. Zakrúžkuj obrázok, ktorý je správnym riešením hádanky. Svoj výber zdôvodni:

2. Zakrúžkuj zvieratá, ktoré patria do triedy vtákov:

vrabec – žaba – lastovička – ryba – vrana – bocian – jašterica – myš – sova

3. Doplň zvieracie rodinky podľa príkladu:

moriak	morka	morča
gunár		
	kačica	
		holúbätko
	sliepka	

HÁDANKY

Po lúke sa túla, keď vyletí z úľa.

Navštevuje každý kvet, daruje nám sladký med.

Čo je to?

1. Doplní chýbajúce písmená v správnej odpovedi: **V** _ _ _ **A**

2. Zafarbi v správnej odpovedi (slove z 1. úlohy) písmeno, ktoré sa spodobuje.

3. Utvor 3 rýmy k slovu KVET:

kvet - _____ kvet - _____ kvet - _____

4. Čo je ešte sladké ako med?

_____

5. Ako sa volá človek, ktorý chová včely? _____

6. Ktoré zviera si na mede rado zamaškrtí? _____

7. Čo je to žihadlo? _____

8. Očísluj štádiá vývoja včely v správnom poradí:

kukla

larva

vajíčko

mladá včela

9. Viete, že...

- včela žije v **spoločenstve**, ktoré sa volá **roj**?

- spoločenstvo má 3 kasty: **robotnice, trúdy (samččky) a kráľovná (matka)**?

- vajíčka kladie matka – kráľovná?

- robotnice zbierajú peľ a šľavu z kvetov, poskytujú med, vosk, včelí jed – propolis, ktorý slúži na výrobu liekov?

- včely medzi sebou komunikujú tzv. tancom včiel?

(zdroj: <http://lackovaj.unas.cz/prirod/rastliny/vcela.htm>)

10. Nauč sa hádanku naspamäť.

HÁDANKY

Je to nočný vták, veru, veru tak.

Z vysokého buka na celý les húka.

Čo je to?

1. Namiesto slovnej odpovede nakresli do rámčeka obrázok.
2. Čím sa živí tento nočný vták? _____
3. Aká vlastnosť sa mu pripisuje? _____
4. Doplň prirovnania menami zvierat zo zátvorky:
(**RYBA, VLK, LEV, VOŠ, PÁV, VČELA, PES, LÍŠKA, SLIMÁK, BARAN**):

Prefíkaný ako _____ .

Hladný ako _____ .

Verný ako _____ .

Tvrdohlavý ako _____ .

Usilovný ako _____ .

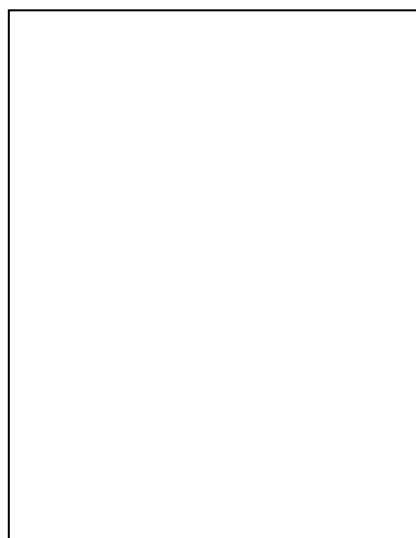
Lenivý ako _____ .

Pomalý ako _____ .

Pyšný ako _____ .

Mocný ako _____ .

Zdravý ako _____ .

Môj obrázok

5. Viete, že...

- výr skalný je naša najväčšia sova?
- hniezdi v dutinách stromov i opustených hniezdach vrán a dravých vtákov?
- v marci znáša 4 – 5 vajčiek a výchova mláďat v hniezde trvá 30 – 35 dní?
- majú veľké oči, vďaka ktorým vidia potme?
- vidia 10-krát lepšie ako človek?
- ich oči sú nehybné a aby mohli vidieť, čo sa deje okolo nich, musia krútiť hlavou?

(zdroj: http://sk.wikipedia.org/wiki/Sova_obycajna)

HÁDANKY

Plazím sa, no nie som had,

koryto mám akurát,

osviežim ťa v lete.

Čo som? Uhádnete?

1. Doplň chýbajúce písmená v správnej odpovedi: **R** _ _ _ **A**

2. Zoraď od najmenšieho po najväčšie:

MORE - POTOK - JAZERO - OCEÁN - RIEKA - PRAMEŇ

---

3. Napíš názvy 5 riek Slovenska:

---

4. Slovenské naj:

- najdlhšia rieka: _____

- najväčšia vodná nádrž: _____

- najväčšie tatranské pleso: _____

(Správne odpovede môžeš vyhľadať na internete)

5. Viete, že...

- voda je dôležitejšia ako jedlo?

- bez jedla môžeme vydržať 50 – 60 dní, ale len 5 – 10 dní bez vody?

- až 2/3 nášho tela tvorí voda?

- vodu z tela strácame vylučovaním, potom a dýchaním? *(zdroj: www.infovek.sk)*

5. **22. marec – Svetový deň vody.** Napíš, mená 5 vodných živočíchov:

HÁDANKY

**Mravce, mravce, mravčky,
kde sú vaše domčeky?
Máme jeden veľký dom,
všetkým je nám dobre v ňom.
Čo je to?**

1. Doplň chýbajúce písmená v správnej odpovedi na hádanku:

__ R __ V __ __ I __ K __

2. Čo je „domom“ týchto živočíchov? Pospájaj šípkami:

VTÁK

ÚĽ

PES

ULITA

SLIEPKA

HNIEZDO

SLIMÁK

KURÍN

VČELA

BÚDA

3. Nakresli dom, v ktorom so svojou rodinou bývaš:

HÁDANKY

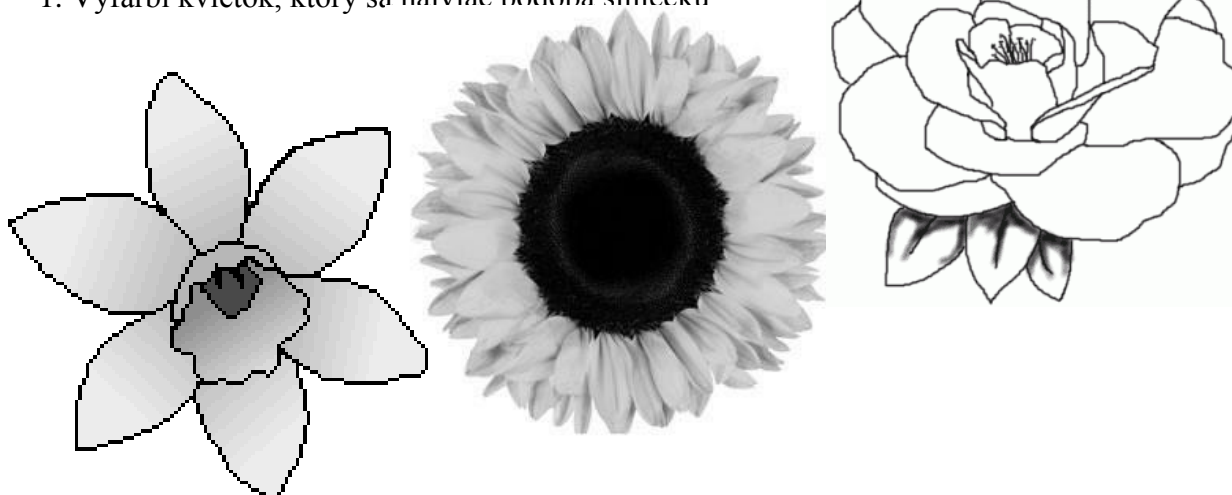
Sadím, sadiš, sadi, či sme tomu radi.

Sejem, seješ, seje, čože sa to deje?

Z maličkého zrníčka vyrástli nám slniečka.

Čo je to?

1. Vyfarbi kvietok, ktorý sa naiviac podobá slniečku

2. Pomenuj kvety na obrázkoch v 1. úlohe.

3. Zelenou farbičkou vyfarbi v tabuľke lúčne kvety, červenou farbičkou záhradné kvety:

púpava	ruža
tulipán	podbeľ
margaréta	narcis
astra	zvonček
nevädza	ľalia

HÁDANKY

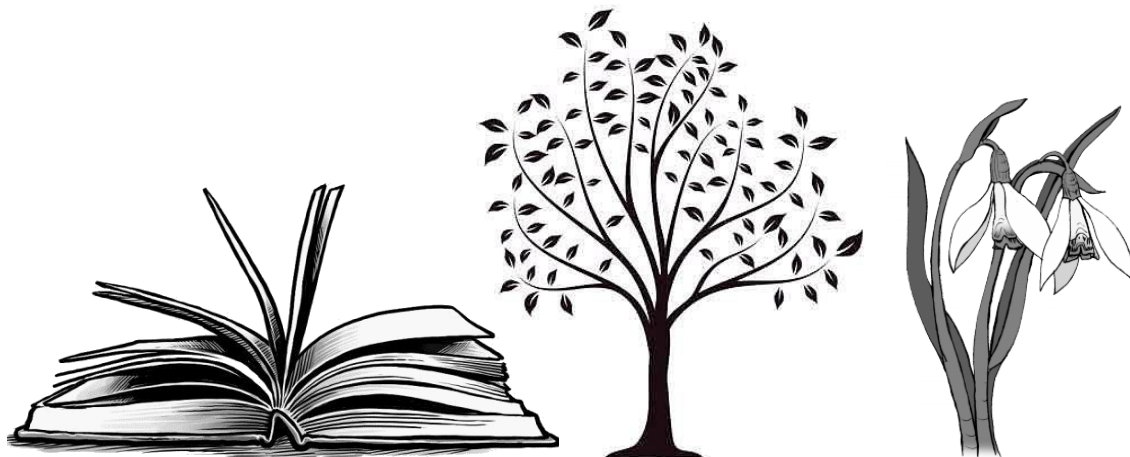
Mám listy, no nie som strom.

Polička je zas môj dom.

Čas so mnou vždy rýchlo letí,

uhádnete, čo som, deti?

1. Zakrúžkuj obrázok, ktorý je správnym riešením hádanky. Svoj výber zdôvodni:

2. Čo majú všetky obrázky spoločné? (Správna odpoveď sa ukrýva v 1. verši)

---

3. Vyfarbi meno spisovateľky a názov jej knihy rovnakou farbičkou:

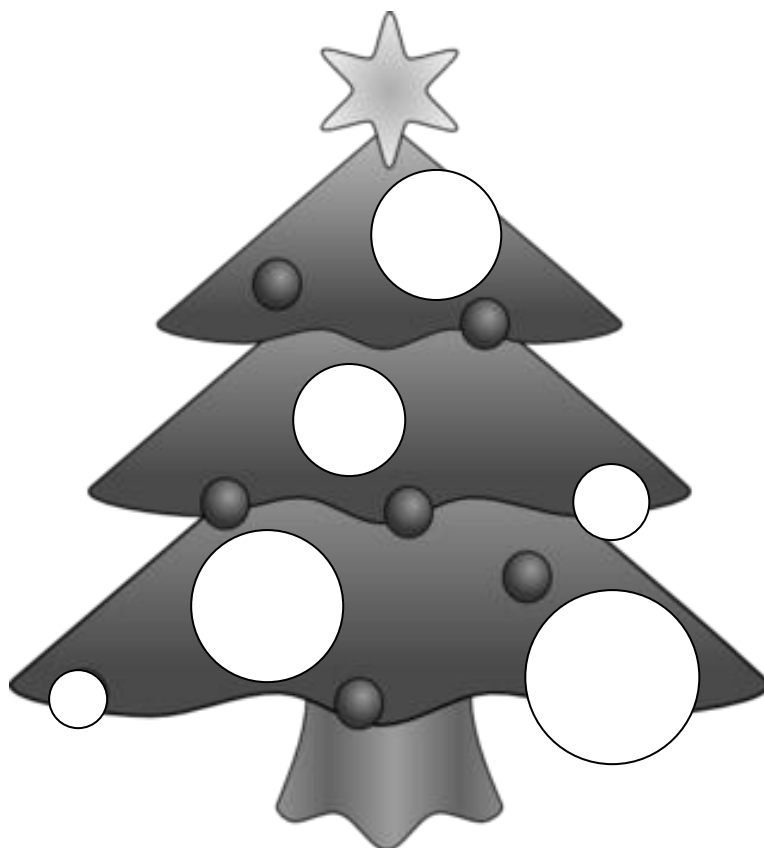
Mária Ďuričková	BELASÝ ZVONČEK
Krista Bendová	HRDINSKÝ ZÁPISNÍK
Jana Humeníková	DANKA A JANKA
Ľudmila Podjavorinská	ČIN ČIN
Gabriela Futová	BOLA RAZ JEDNA TRIEDA
Klára Jarunková	KEBY SOM BOLA BOSORKA

HÁDANKY

**Malá guľa, druhá väčšia,
tretia ako mrak,
miesto nosa mrkvu nosí**

biely _ _ _ _ _ .

1. Ktorý druh zeleniny sa v hádanke spomína? _____
2. Čo všetko ešte potrebujeme na jeho postavenie?
_____
3. K čomu sa prirovnáva tretia – najväčšia guľa? _____
4. Akým slovom sa začína štvrtý verš hádanky? _____
5. Očísluj vianočné gule podľa veľkosti. Začni najväčšou:

HÁDANKY

**Uškami vždy zastrihá, utiera si slinky,
keď sa blíži gazdiná s košom d'atelinky.**

Malý chvostík vzadu má, mrkvičku rád pochrumká.

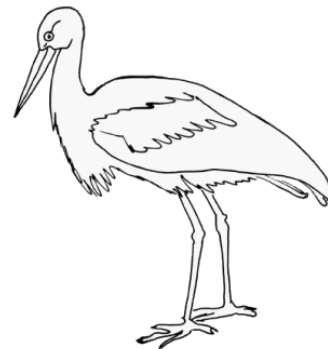
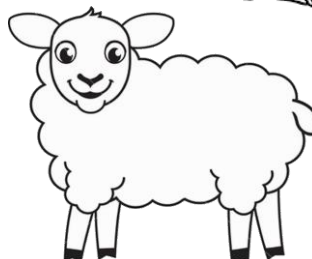
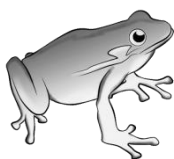
Keď sa stratí v záhrade, kapusty sú na rade.

Čo je to?

1. Čím sa živí zvieratko v našej hádanke?

---

2. Čím sa živia? Pospájaj dvojice farebnými čiarami:

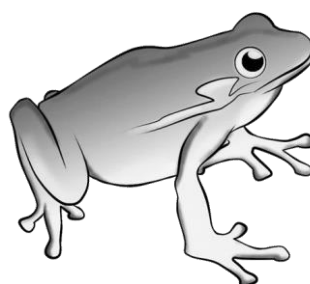
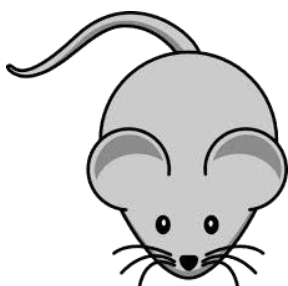

3. Ešte raz si hádanku pozorne prečítaj a pokús sa pantomímou toto zvieratko napodobniť.

HÁDANKY

Ozýva sa z mlák: „Kvaky, kvaky, kvak!“

Prezradí nám babka, že to bola...

1. Prečiarkni to zvieratko, ktoré k tejto hádanke nepatrí.
2. Z ponúkaných slovných spojení sa pokús vytvoriť novú hádanku, ktorá by sa hodila k zvieratku, ktoré si prečiarkol:

z diery

Ozýva sa

ba i stíška,

nahlas,

že to bola...

prezradila

babka,

2. Novú hádanku krasopisne napíš:

---

3. Podarí sa ti prekresliť obrázok (z 1. úlohy), ktorý je správnu odpoveďou?

HÁDANKY

Nie som rybár, siete mám, všetky muchy pochyťám.

V tvojej izbe bývam, po kútoch sa skrývam.

Strach má zo mňa Anka, Zdeno, uhádnete moje meno?

1. Teraz ti neponúkam žiadny obrázok, správnu odpoveď na moju hádanku si nakresli sám:

2. Slovo „rybár“ je utvorené od vybraného slova _____. Vytvor čo najviac ďalších odvodených slov

---

---

3. Napíš, čoho sa najviac bojíš ty? _____

4. Prečiarkni v rade slov tie slová, ktoré sa v hádanke nenachádzajú:

sieť – izba – kút – chrobák – hrach – mucha – chrobák – roh – Janka

5. Vypíš z hádanky všetky podstatné mená mužského rodu:

TEN:

---

6. Prečítaj hádanku:

a) ako predavač na trhovisku

c) šeptom

b) ako ustráchané dieťa

d) šušlavo

7. Napíš správne odpovede na otázky:

Kto nie som? _____

Kde bývam? _____

Čo mám? _____

Kde sa skrývam? _____

Čo pochyťám? _____

Kto má zo mňa strach? _____